

Szellem a fazékból - Böllérima

2012 január 08. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Az első fogó elkapja a mellső lábát, a hátsó betapos a belső comb lágy részébe, a böllér átvágja a verőeret; ez most nem babra megy, a vér sugárban tör el? (a böllér arcát is összefröcsköli), így szorítják, amíg teljesen ki nem vérzik, aztán mindenki a nagy rúgást várja, mert - mint Zalán Tibor írja prózaversében - halála előtt minden disznó rúg egy nagyot.

Nem disznóvágás ez, pogány rituálé abból a korból, amikor az emberek még hittek a vér erejében. Erről ír *Bohumil Hrabal* a *Sörgyári capriccióban*, ahol Maryska kacagva "belecsapdos a gyönyör?, g?zölg? vérbe", és kedvenc kocája kivégzését állatáldozatnak fogja fel.

A régi disznóvágások hangulatáról mesél Krúdy is, amikor még a Margitszigeten Paulay Erzsí színészn?vel és rend?rökkel hajkurászták az elszabadult falusi sertést, amit aztán - a reggeli járókel?k megrökönyödésére - Szép Ern? és Polonyi Dezs? társaságában szalmán pörzsöltek feketére.

Mert "Dezs?nek meg kell halnia". **Pelikán József** szavai ezek a **Tanú** cím? film elején, amikor a gát?r elhatározza, hogy titokban (azaz: feketén) levágja kedvenc disznóját, Dezs?t. Itt nincs helye az ellágyulásnak, hiába bökdös orrával a coca, mint Szabó Magda Disznótör cím? kisregényében; ha megsajnáljuk, férges lesz a húsa.

A disznóvágás "?smagyar mítoszát" karikírozza Molnár Ferenc. A Disznótör a Lipótvárosban cím? komédiában a becsvágyó zsidó udvari tanácsos és "százkilós angyal" felesége első emeleti lakásuk biedermeier szalonjában rendeznek disznóvágást. A házaspár (akik nemrég keresztelkedtek ki, s szeretnének bejutni az "el?kel?" társaságba) el?bb valami "szép dzsentris", "tulipános" parasztbált rendezne, de hamar rádöbbennek, hogy a magyar urak inkább a disznótort kedvelik. A fürd?kádban tartott yorkshire-i kocát kloroformmal kábítják el, majd a lady-cochonesse (disznó-anyja) ezüstkalapáccsal aranyzóget ver a fejébe.

S ha megöltük a disznót, meg kell ülni a torát is. A frissen pörzsölt állatot deszkára fektetik, gyökérkefével, b? vízzel átdörzsölik, keresztet rajzolnak a homlokára, hogy megnyugodjon a lelke. A gazda bicskájával lekanyarítja a coca megpörkölt füle hegyét; sóval, paprikával ez igazi csemege.

A bontásnak kétféle módja terjedt el: az orjára bontásnál a disznót hasra fordítják, és a gerincoszlop két oldalán hosszában átvágják a szalonnát, leválasztják a fejet, lefejtik a szalonnát, az orjának nevezett gerincoszlopot a farkkal együtt kiemelik. A karajra bontásnál az állatot a rendfára akasztják, a gerincoszlopot kettéhasítják, és a két félsertés?l egyenként lefejtik a szalonnát. Az asszonyok sütik a vért, tisztítják a fokhagymát, mossák a belet (ez kényes m?velet, ma egyre ritkábban m?velik), a férfiak sós, babérleveles lében az abálni való húsokat (fej, máj, szív, tokaszalonna) f?zik, a böllér a sonkát és a füstölésre kerül? húsokat formázza. A kolbász f?szerezése szakrális tevékenység, hiszen, ahogy Krúdy megjegyezte: "Könnyebb egy színdarabról véleményt alkotni a

színházi premieren, mint a f?szerek elegend?ségér?l a disznó feldolgozásánál." Myclík úr (Hrabal hentese) a májas hurka f?szerezésénél is elsutogja a böllérimát ("só, gyömbér, kakukkf?, knédli, fokhagyma"), nehogy valamit kifelejtсен.

A fej, köröm, b?rke, farok kocsonyába kerül, a tarja lehet sült vagy (kicsontozva) bundáshús, de a legszebben (apróra darálva) a kolbászban muzsikál, a csontos oldalas káposztás fogásokba való. Kultikus disznótoros étek a sült hagymás vér - elkészítésének vidékenként számos fortélyja ismert -, az orjaleves, a kiscigányka (a sertés f?szeres nyesedékkel töltött vakbele), de f?ként a toroskáposzta. S van irhatöpörty?, cigányka, szajmóka és ropogósra sült karbonádlis is.

E sok finomság azonban könnyen elt?nhet. Az Európai Unió kákabél? biztosai ugyanis legszívesebben az egész hagyományos házi disznótort eltörölnék. Hol EU-konform vágóhidakat vizionálnak (ahová a paraszt elviheti a disznóját), hol higiéniai el?írásokra hivatkoznak (a kóstoló is közfogyasztásnak min?sül), hol a disznót is megillet? "kegyes halálról" (elektromos sokkolóról, altatól?vedékr?l) szónokolnak. A disznó helyett a keleteurópai gazdákat véreztetnék ki, hiszen egyedül Romániában évente négy és fél millió sertést vágnak háznál.

Tavaly Drakula hazájában azonban mindössze tizenkét altatópisztolyt vásároltak. Ráadásul némi diplomáciai bonyodalom is támadt, amikor a román mez?gazdasági tárca illetékesei ártatlan képpel azt indítványozták, hogy az ortodox egyház nyilvánítsa vallási szertartásnak a disznóvágást. Ha az állatvágásra vonatkozó szigorú szabályok alól (1993 óta) mentességet kapnak a muszlim és a zsidó közösségek (a "hálál" és a kóser vágás tartozik ide), miért ne min?sülhetne rituális családi szertartásnak a disznótor is? A Talmudra és a Koránra való hivatkozást megütközéssel fogadták Brüsszelben, s néhány hónapjának rögvest Churchill mondása jutott eszébe, aki egy haszontalan törvény megszavazása után azt dörmögte: "Megöltük a disznót, de nem azt, amelyiket kellett volna!"

Vinkó József.hu - hetivalasz.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
